

REGERINGEN

Socialdepartementet

Regeringsbeslut

II:4

2011-09-22

S2011/8342/FST
(delvis)

Barnombudsmannen
Box 22106
104 22 Stockholm

Uppdrag att inhämta åsikter och erfarenheter från barn och unga som lever med skyddade personuppgifter

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att ge Barnombudsmannen i uppdrag att inhämta åsikter och erfarenheter från barn och unga som lever med skyddade personuppgifter.

Syftet med uppdraget är att på ett metodiskt sätt undersöka och sammanställa hur barn och unga som själva eller vars föräldrar lever med skyddade personuppgifter upplever sin situation och det stöd de får.

Barnombudsmannen ska ge barnen och de unga möjlighet och stöd att framföra idéer och förslag till berörda makthavare. Uppdraget ska genomföras i samarbete med Stiftelsen Allmänna Barnhuset och i samråd med berörda myndigheter.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 1 april 2012.

Barnombudsmannen får använda 700 000 kronor för att genomföra uppdraget. Kostnaderna ska belasta det för budgetåret 2011 under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg upptagna anslaget 7:3 Insatser för att förverkliga konventionen om barnets rättigheter i Sverige, anslagspost 2. Medlen utbetalas engångsvis mot rekvisition ställd till Kammarkollegiet senast den 31 december 2011. I rekvisitionen ska hänvisas till det diarienummer som uppdragsbeslutet har. Medel som ej förbrukas ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 1 april 2012.

Ärendet

I dag lever mer än 4 200 barn och unga med skyddade personuppgifter i Sverige, varav ca 3 600 har sekretessmarkering och ca 600 är kvarskrivna. Antalet barn och unga som lever med fingerade personuppgifter är inte känt.

Innebörden av att leva med skyddade personuppgifter kan se olika ut, men är många gånger både psykiskt, socialt och ekonomiskt påfrestande. För barn och unga kan det upplevas som särskilt svårt att leva med skyddade personuppgifter, en situation som präglas av att leva under hot och stark press.

Barn och unga som lever med skyddade personuppgifter saknar ofta den tillhörighet och identitet som är betydelsefull för alla barn. Förföljda familjer kan behöva flytta ofta och barnen kan flera gånger behöva byta skola. Det finns uppgifter om barn och unga som flera gånger har behövt byta namn för att undkomma förföljelsen och som kan behöva ljuga om vem de är.

Familjen kan sakna umgänge och isolerar sig, vilket kan innebära att barnets nätverk av vänner och bekanta är mycket begränsat. Den situation familjen befinner sig i kan också medföra problem för barnen att ha relationer till andra släktingar, vilket gör att de får svårt att förstå sitt historiska sammanhang och ursprung. Det förekommer ibland att en förälder har umgängesrätt till barnen, trots att den andra föräldern lever med skyddade personuppgifter på grund av våld och hot inom relationen. Bland barn och unga som har bevittnat våld i familjen har en stor andel också själva varit utsatta för våld. Om det fortfarande finns risk för hot och våld från en förälder läggs det en mycket stor börda på barnet som innebär en psykisk påfrestning.

Situationen för barn och unga som lever med skyddade personuppgifter har till exempel beskrivits i såväl betänkandet Stalkning – ett allvarligt brott (SOU 2008:81) som i Stiftelsen Allmänna Barnhusets rapport – Barn och ungdomar som lever med skyddade personuppgifter (2009:1). Situationen för barn och unga som lever med skyddade personuppgifter är en angelägen fråga som inte är tillräckligt belyst utifrån barns och ungas eget perspektiv. Det är av vikt att ta del av hur barn och unga som själva eller vars föräldrar lever med skyddade personuppgifter upplever sin situation och det stöd de får.

På regeringens vägnar

Maria Larsson

Charlotte Palmstierna

Kopia till

Statsrådsberedningen
Justitiedepartementet/Krim
Justitiedepartementet/Po
Justitiedepartementet/Å
Justitiedepartementet/L5
Justitiedepartementet/L6
Finansdepartementet/Ba
Finansdepartementet/SKA
Utbildningsdepartementet/S
Utbildningsdepartementet/Jäm
Utbildningsdepartementet/UC
Arbetsmarknadsdepartementet/Disk
Regeringskansliets förvaltningsavdelning
Socialutskottet
Brottsförebyggande rådet
Brottsoffermyndigheten
Försäkringskassan
Kammarkollegiet
Rikspolisstyrelsen
Skatteverket
Skolverket
Skolinspektionen
Socialstyrelsen
Ungdomsstyrelsen
Sveriges Kommuner och Landsting
BRIS
Rädda Barnen
Stiftelsen Allmänna Barnhuset